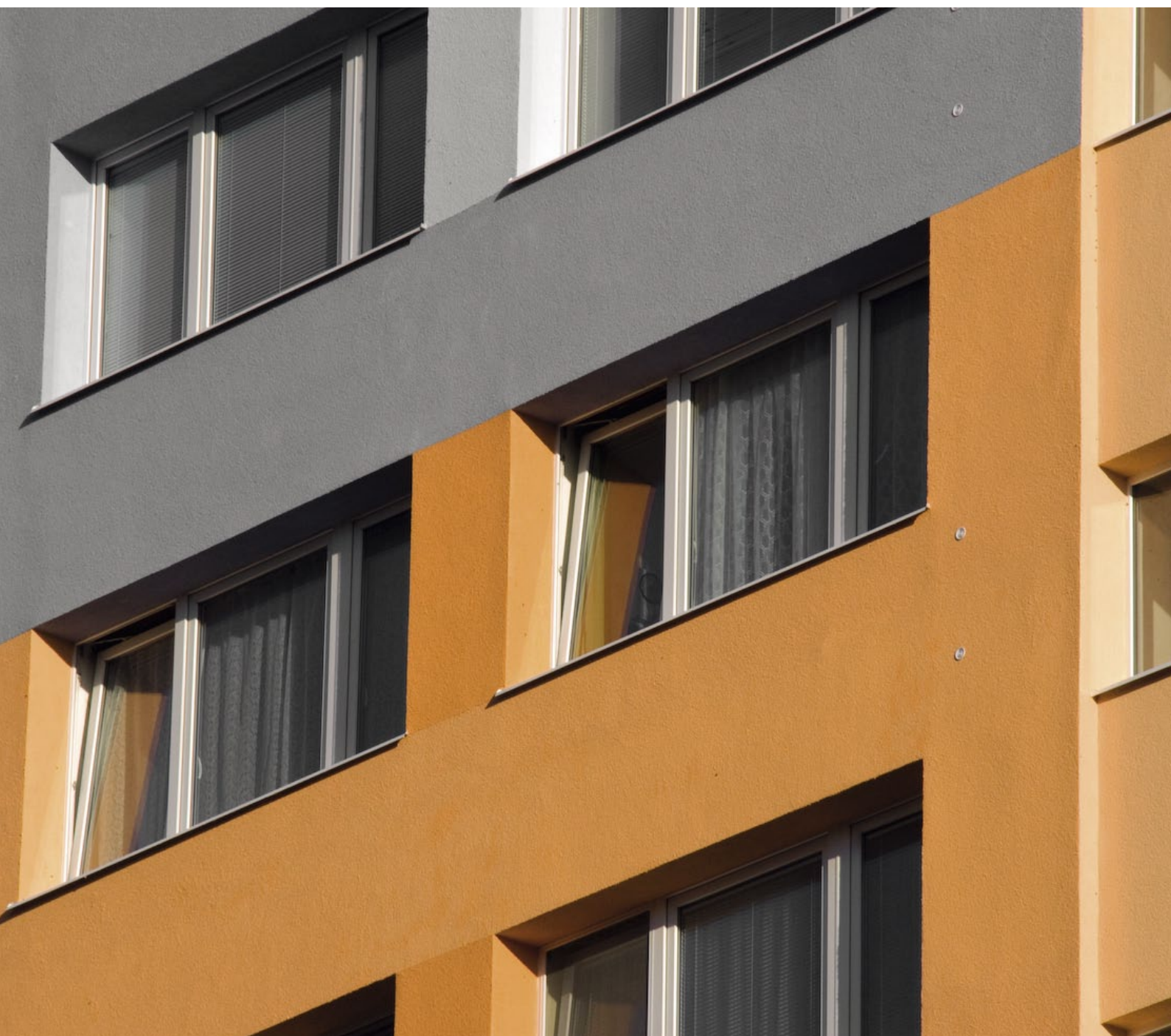

1|2014

CZECH COOPERATOR

DRUŽSTEVNÍ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY

MANAŽER ROKU JIŽ PO JEDENADVACÁTÉ

COOP MOBIL

DRUŽSTEVNÍ DEN 2014

DRUŽSTEVNÍ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ DRUŽSTEVNÍ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY

PŘEDSTAVENSTVO DRUŽSTEVNÍ ASOCIACE ČESKÉ REPUBLIKY

DOZORČÍ RADA

SVAZ ČESKÝCH A MORAVSKÝCH SPOTŘEBNÍCH DRUŽSTEV

Předseda: Ing. Zdeněk Juračka
Tel.: 224 106 321
U Rajské zahrady 3/1912
130 00 Praha 3

SVAZ ČESKÝCH A MORAVSKÝCH BYTOVÝCH DRUŽSTEV

Předseda: Ing. Vít Vaníček
Tel.: 241 430 516
Podolská 50
147 00 Praha 4 - Podolí

SVAZ ČESKÝCH A MORAVSKÝCH VÝROBNÍCH DRUŽSTEV

Předseda: JUDr. Rostislav Dvořák
Tel.: 222 245 915
Václavské náměstí 21
113 60 Praha 1

ZEMĚDĚLSKÝ SVAZ ČR

Předseda: Ing. Martin Pýcha
Tel.: 224 225 730
Hybernská 38
110 00 Praha 1

OBSAH

1.	Zpráva ze zasedání 19. valného shromáždění Družstevní Asociace ČR.....	1
2.	AKTUÁLNÍ INFORMACE Z ČINNOSTI ČLENSKÝCH SVAZŮ DA ČR.....	2
	• Informace z činnosti Svazu českých a moravských bytových družstev	2
	• COOP Mobil.....	4
	• Aktuální informace z činnosti SČMVD.....	6
	• Manažer roku již po jedenadvacáté	7
	• Zemědělské materiály pro školy	11
	• Zemědělské soutěže pro středoškoláky	11
3.	AKTUÁLNÍ INFORMACE Z ČINNOSTI DRUŽSTEVNÍ ASOCIACE ČR	13
	• Družstevní den 2014 – pozvání k účasti.....	13
	• Informace o Valném shromáždění Družstev Evropa – Varšava 2014.....	13
	• Mezinárodní družstevní summit 2014.....	16
	• 50 let skupiny CHÈQUE DÉJEUNER.....	17
	• Elektrárenská družstva.....	19

ZPRÁVA ZE ZASEDÁNÍ 19. VALNÉHO SHROMÁŽDĚNÍ DA ČR

Předseda představenstva Ing. Vít Vaníček

Koncem března proběhlo 19. valné shromáždění Družstevní Asociace České republiky sdružující čtyři družstevní svazy a plnící funkci národní družstevní centrály. Zasedání nejvyššího orgánu DA ČR se konalo 26. března 2014 v sídle organizace.

Zástupci bytového, spotřebního, výrobního a zemědělského družstevnictví na tomto zasedání projednali otázky týkající se střeškové organizace družstevního hnutí v České republice.

V souladu se stanovami Družstevní Asociace ČR účastníci valného shromáždění vzali na vědomí, že asociaci bude předsedat SČMBD a předsedou představenstva Družstevní Asociace ČR bude na jednoleté funkční období 1. 4. 2014 – 31. 3. 2015 předseda Svazu českých a morav-

ských bytových družstev (SČMBD) Ing. Vít Vaníček, který funkci bude vykonávat jako neuvolněný předseda.

Do funkcí místopředsedů představenstva Družstevní Asociace ČR byli, rovněž na jednoleté funkční období, zvoleni JUDr. Rostislav Dvořák, předseda Svazu českých a moravských výrobních družstev, Ing. Zdeněk Juračka, předseda Svazu českých a moravských spotřebních družstev, a Ing. Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu ČR.

V souladu se schváleným programem se VS zabývalo statutárními záležitostmi organizace, a to zejména kontrolou plnění usnesení z 18. VS, dále otázkami souvisejícími s čerpáním rozpočtu v minulém roce a s návrhem rozpočtu na rok 2014, jakož i řešením některých majetkových záležitostí asociace.

I pro rok 2014 zůstává důležitým úkolem usilovat o institucionalizaci družstevnictví v systému státní administrativy. Významným nástrojem je skutečnost, že DA ČR je oficiálním připomínkovým místem v procesu příprav a pojednávání legislativních norem, jakož i fakt, že má své zástupce v některých komisích Legislativní rady vlády ČR.

Delegáti 19. valného shromáždění zformulovali ve svém usnesení úkoly pro příští období, které se orientují zejména do těchto oblastí:

- V oblasti mezinárodních styků pokračovat v úzké spolupráci s MDS s důrazem na členství a zastoupení DA ČR v orgánech DRUŽSTVA EVROPA. V rámci možností zapojovat DA ČR do tzv. Družstevní dekády – vyhlášené MDS – která si klade za cíl navazovat a rozvíjet výsledky Mezinárodního roku družstev 2012.
- Usnesení rovněž ukládá lobbovat ve prospěch zájmů celého družstevního sektoru a i nadále sledovat problematiku sociální ekonomiky na evropské i celosvětové úrovni s cílem podílet se na jejím formování, využívání poznatků a zkušeností v domácím prostředí.
- V oblasti výchovně vzdělávací a osvětové práce 19. valné shromáždění položilo v usnesení důraz na pokračování a rozvíjení spolupráce s teoretickou frontou a vysokými školami, rozvíjení propagace českého družstevnictví doma i v cizině vydáváním bulletinu Czech Cooperator, na webových stránkách a dalšími formami, jakož i na průběžné doplňování sbírek fondů Muzea družstevnictví.

AKTUÁLNÍ INFORMACE Z ČINNOSTI ČLENSKÝCH SVAZŮ DA ČR

Informace z činnosti SČMBD

Ing. Vít Vaníček – předseda SČMBD

V předchozích vydáních tohoto magazínu jsme obvykle představovali náš svaz z pohledu jeho aktivit v oblasti legislativní, popisovali jsme účast svazu v rámci připomínkových řízení ke stávajícím či nově navrhovaným předpisům. Hovořili jsme o návrzích na změny legislativy, jejichž cílem bylo „zlepšení“ prostředí pro práci správců bytového fondu – bytových družstev a společenství vlastníků. V této činnosti samozřejmě svaz pokračuje i v současném období, což je s ohledem na aktuální rekodifikaci soukromého práva (nový občanský zákoník, Zákon o obchodních korporacích a družstvech atd.) zcela samozřejmé. Dalším oblíbeným tématem popisujícím činnost svazu a jeho členů byla vždy otázka oprav a regenerací bytových domů, kterou jsme vždy spojovali s prezentací výsledků soutěže Panelák roku, tj. soutěže o nejuspěšnější regeneraci bytového domu, kterou svaz pořádá pro své členy.

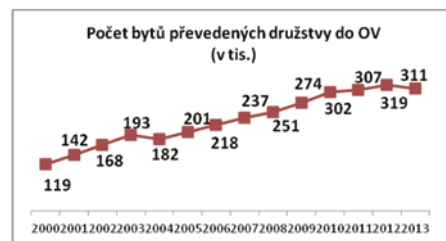
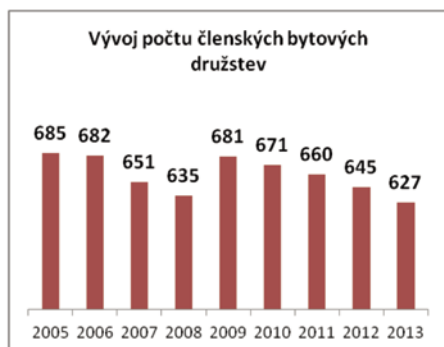
V aktuálním vydání však chceme čtenářům poskytnout informace,

kteří budou svaz popisovat z jiného pohledu. Připravili jsme výběr z pravidelného statistického šetření mezi členy svazu, z jehož výsledků je možno si udělat představu o rozsahu činnosti členů svazu a sektoru družstevního bydlení jako takového.

Svaz českých a moravských bytových družstev je zájmovým sdružením bytových družstev a společenství vlastníků jednotek s působností v celé České republice. Poskytuje svým členům odbornou metodickou pomoc a zastupuje je v jednáních s vládou, Parlamentem ČR a dalšími státními i nestátními orgány a organizacemi. Je členem mezinárodních družstevních organizací a udržuje styky se zahraničními institucemi obdobného typu. V současné době svaz sdružuje cca 627 bytových družstev a společenství vlastníků bytových jednotek, která vlastní či spravují cca 651 000 bytových a nebytových jednotek. Vezmeme-li v úvahu, že v ČR je cca 3,8 mil. trvale obydlených bytů, pak družstva a společenství vlastníků sdružená ve svazu spravují 17 % všech bytů v ČR.

Vzhledem k povinnosti bytových družstev převádět byty do osobního vlastnictví svých členů (zákon č. 72/1994 Sb. + další předpisy) došlo v uplynulých letech k výrazným změnám v charakteru bytových družstev. V sektoru členských družstev svazu bylo převedeno již více jak 300 tis. Bytová družstva se tak z původních vlastníků bytového fondu stávají ve stále větší míře spíše jeho správce. Mimo správy vlastních bytů, tak družstva zajišťují i správu dalším více než 10 000 nově vznikajících společenství vlastníků, v kterých jsou zpravidla také členy. SČMBD je tak největším organizovaným správcem bytového fondu v ČR.

Členská bytová družstva zpravidla vlastní a spravují byty v panelových domech. Aktivně se podílejí na procesu snižování energetické náročnosti provozu bytových domů. Objem prostředků vykládaných družstvy na tyto opravy vzrostl za posledních 10 let skoro trojnásobně. Průměrně tak bylo v loňském roce v rámci našeho sektoru investováno do oprav a modernizací jednoho bytu cca 18 tis. Kč. A to i za situ-

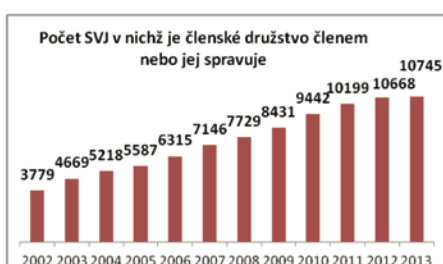

ace, kdy ekonomická kondice státu, a tedy i jeho občanů, prochází v tomto období mimořádnou krizí. Mimo jiné je to výsledek „osvětové“ činnosti družstev i svazu směrem k uživatelům bytů. Ti pochopili, že bez zlepšení technického stavu domu nemohou dosáhnout požadovaných sociálních i ekonomických standardů bydlení.

Ze statistik plyne, že průměrné náklady na **1. etapu oprav a modernizace panelového domu**, kterou definujeme jako základní opatření zajišťující či zlepšující funkční, statický a tepelně-technický standard budovy, dosáhly v loňském roce necelých 230 tis. Kč. Tyto náklady zpravidla zahrnují zásahy na obálce budovy (opravy či zateplení obvodového pláště, střechy, balkonů či lodžii a výměnu oken), v některých případech dochází i k opravám společných rozvodů TZB a výměnám či modernizacím výtahů a dalším navazujícím opatřením. Nárůst těchto nákladů za poslední období dokládá následující tabulka:

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Náklady na byt	153.998	187.980	186.992	214.994	221.780	229.320	226.460	226.200
Náklady na m ²	2.366	2.938	2.990	3.484	3.692	3.822	3.770	3.770

Členové družstev, uživatelé bytů, na tyto výdaje systematicky spoří na fondech dlouhodobých záloh na opravy, které následně slouží společně s komerčními úvěry jako zdroje financování těchto oprav. Z přehledu růstu průměrného nájemného, ze kterého jsou tyto „fondy oprav“ plněny je zřejmé, že je otázka potřeby modernizace bytových domů brána skutečně vážně.

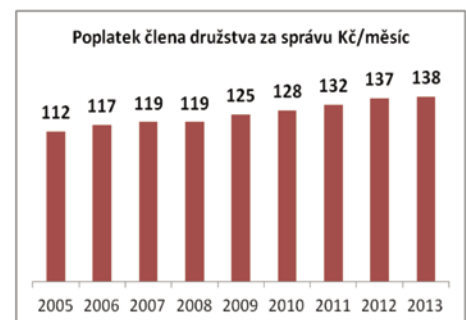
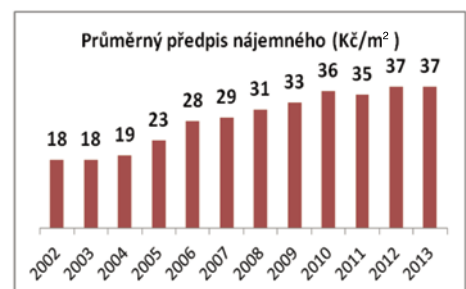
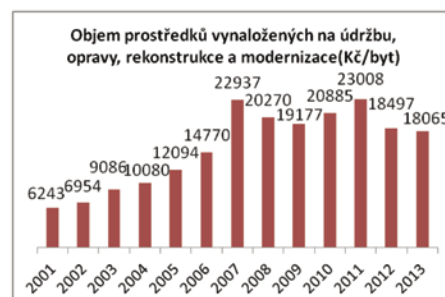

Cílem bytových družstev je poskytovat svým členům komplexní správu bytového domu za rozumnou cenu. Z nabídek některých komerčních realitních či správcovských firem je možno nabýt dojem, že cena za správu požadovaná družstvy může být ve srovnání s jejich nabídkami nadsazená. Je však třeba odpovědět otázku, jaký rozsah správy je nabízen. V případě našich družstev se skutečně jedná o komplexní správu ekonomickou, legislativní i technickou,

bytových domů přiklání k roli jejich správců, což je trend, se kterým není možno bojovat, ale je třeba se mu přizpůsobit. SČMBD a jeho členská bytová družstva jsou si této skutečnosti vědomy a činí kroky k tomu, aby toto pro družstva zlomové období (nikoliv však nové – byty převádíme již 20 let) bylo úspěšně překonáno a dalo základ nové etapě úspěšného působení bytových družstev na trhu s bydlením.

tedy s nadsázkou – o správu od A až do Z. Jsme přesvědčeni, že rozsahem ani kvalitou svých služeb nemohou komerční poskytovatelé správy velkým družstvům konkurovat.

Budoucnost bytových družstev se tak z původní pozice vlastníků by-

COOP Mobil – levné volání spojené s pravidelnými nákupy

Ing. Zdeněk Juračka – předseda představenstva SČMSD

Hlavní výhody COOP Mobilu: Sleva 20 % na volání a SMS za pravidelné nákupy v COOP, tariface po sekundách 1+1, smlouvy bez závazků a dobíjení již za 150 Kč. Cena hovoru do vlastní sítě začíná na necelé koruně za minutu a do ostatních sítí na dvou korunách.

Levné volání pro pravidelné zákazníky. Přesně to je výhoda, kterou nabízí nový virtuální operátor COOP Mobil svým zákazníkům.

Připravené jsou tarify pro předplacené karty, které zákazník může dobíjet prostřednictvím prodejen COOP kupónů, nebo na internetu. Kromě toho nabízí COOP Mobil i dva paušální tarify se smlouvou a bez závazku, aby se zákazník nemusel upisovat na roky dopředu. Je pouze na zákazníkovi, jak se rozhodne službu COOP Mobil využívat. Tarify byly připraveny co nejpřesněji dle potřeb zákazníků. Díky tomu si vyberou jak klienti nenároční, i ti náročnější. Kromě hlasových služeb mohou zákazníci využít i datové tarify a samozřejmostí je roaming pro volání ze zahraničí. Více informací naleznou zákazníci na www.coopmobil.cz.

COOP Mobil je první virtuální operátor, který propojil pravidelné na-

kupování a odměny za ně. V pravidelných akcích může zákazník získat volné minuty na volání do všech sítí za nákup vybraného produktu na prodejních COOP. Zákazníci se tím mohou přiblížit k hlavnímu cíli a tím je volání zdarma za pravidelné nakupování.

Hlavní výhodou nového virtuálního operátora COOP Mobil je odměňování pravidelných zákazníků prodejen COOP v rámci Bonusového programu. Program poskytuje slevu 20 % na volání a SMS po dobu jednoho kalendářního týdne každému, kdo v období jednoho kalendářního týdne nakoupí alespoň za 100 Kč na některé z prodejen COOP. Pokud zákazníci chodí do prodejen pravidelně, mohou trvale volat o 20 % levněji a ještě

Coop Mobil – podpora prodeje – akce

Coop Mobil – podpora prodeje – plakáty

lépe zhodnotit již tak velice atraktivních ceny.

Další výhodou je účtování po vteřinách, na rozdíl od většiny stávajících operátorů, kteří stále zákazníkovi počítají první minutu a poté teprve jednotlivé vteřiny. COOP Mobil se chce také přiblížit potřebám zákazníků, kteří u předplacených karet chtějí dobít co nejmenší částky. Podařilo se tak připravit možnost dobíjení již za 150 Kč, což je nejnižší hodnota ze všech operátorů.

Projekt virtuálního operátora vznikl v souvislosti se strategií skupiny COOP nabízet zákazníkům služby s přidanou hodnotou tak, aby za nimi nemuseli dojíždět do větších měst. Telekomunikace jsou nedílnou součástí dnešního života, a založení COOP Mobilu tak bylo logickým krokem. Osloveny proto byly významné firmy z oblasti telekomunikací. Jedná se o společnost Vodafone na straně operátora a Materna v roli technického zajišťovatele. Během přípravy projektu bylo zjištěno, že většina zákazníků volá výrazně draž, než jaké ceny nabízí COOP Mobil.

Stávající virtuální i současní operátoři cílí především na města a regiony jsou opomíjeni.

Po náročné přípravě se tak podařilo spustit virtuálního operátora, který je ušit přesně na míru zákazníkům prodejen COOP. S tím souvisí i intuitivní internetová samoobsluha na www.coopmobil.cz, kde mohou zákazníci například jednoduše sledovat detailní výpisy svých hovorů.

Do budoucna plánuje COOP Mobil nadále rozšiřovat atraktivní

Coop Mobil – podpora prodeje – stojánek

cenové nabídky a bonusy spojené s pravidelným nakupováním v síti COOP.

O skupině COOP

Svaz českých a moravských spotřebních družstev (SČMSD) sdružuje 53 spotřebních družstev, z toho 47 provozujících maloobchodní prodej potravin a zboží denní potřeby, která provozují dohromady téměř 2.800 prodejen s celkovou prodejní plochou okolo 400.000 m² a zaměstnávají na 15.000 lidí.

Členská družstva vystupují pod společnou značkou COOP, která je tak největší sítí prodejen potravin v České republice. Více než 400 prodejen potravin je začleněno do maloobchodních řetězců COOP TUTY, COOP TIP, COOP TERNO, COOP DISKONT a COOP STAVEBNINY.

Spotřební družstva dosáhla v roce 2013 souhrnný obrát ve výši 26,3 miliardy korun. SČMSD je také zakladatelem a provozovatelem 11 středních odborných škol, manažerského institutu, půjčovny automobilů pod značkou Europcar nebo společnosti COOP Energy.

Aktuální informace z činnosti SČMVD

JUDr. Rostislav Dvořák – předseda SČMVD

SČMVD se v poslední době vedle své tradiční činnosti spočívající v hájení zájmů svých členů zaměřuje stále více na konkrétní pomoc a služby členským družstvům v oblasti právního, daňového, finančního a ekonomického poradenství, marketingu, energetiky a ekologie, ale také formou centrálních nákupů vhodných typů komodit. Velmi se osvědčil ucelený systém vzdělávání pracovníků družstev a účast družstev na svazem pořádaných akcích je vysoká. V období 2. pololetí 2013 a 1. pololetí 2014 svaz naplánoval celkem 41 vzdělávacích akcí, z nichž 28 již proběhlo s celkovou účastí 1 119 osob, 13 bude uskutečněno do konce 1. pololetí 2014.

Poradenská činnost svazu je oceňována zejména při řešení konkrétních problémů družstev vzniklých jak v rámci vlastní podnikatelské činnosti, tak v souvislosti s aplikací nových úprav do vnitřních systémů. Převážná část poradenství byla poskytována v rámci řešení nestandardních či jinak komplikovaných případů, které řeší konzultační týmy, které jsou dle potřeby sestaveny z právníků, účetních a daňových

poradců, případně dalších specialistů odboru. Takto komplexně poskytované služby jsou důležité při řešení zásadních problémů družstev. Intenzivní pomoc členským družstvům je nabízena i pro případy kontrol ze strany vnějších orgánů, například zpracováním odvolání vůči rozhodnutí správce daně. Kompletní preventivní pomoc je družstvům nabízena a poskytována ve vazbě na oblast životního prostředí či prověření dalších vnitřních předpisů družstva. Oceňováno je rovněž poradenství při zpracovávání projektů ze strukturálních fondů, kde našim členům nabízíme plné zpracování žádosti na klíč včetně následných dokumentů (zadávací dokumentace k výběrovému řízení, monitorovací a závěrečné zprávy, žádosti o platbu). Samostatnou kapitolou jsou společné nákupy komodit – el. energie, plynu, služeb mobilních operátorů, ale i certifikace ISO norem, pojištění atd. Stále vyhledáváme další oblasti možného společného nákupu, při kterém lze velmi významně – někdy až v desítkách procent – ušetřit.

V oblasti vnějších vztahů se svaz zaměřuje na projekt Restrukturali-

zace hospodářství České republiky, v rámci kterého usilujeme o strategii podpory podnikání malých a středních podniků a podniků výrobních družstev tak, aby se české hospodářství do budoucna více opíralo o střední a malé podniky, jak je tomu v rozvinutých zemích (Německo, skandinávské země). Samozřejmě i nadále připomínkujeme návrhy zákonů a jejich novel, kde úzce spolupracujeme s expertními skupinami, které jsou utvořeny při jiných sdruženích či svazech podnikatelů a také v rámci ministerstev. V této oblasti se velmi osvědčila pracovní skupina pro daně složená z expertních týmů Hospodářské komory ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR a Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR, jejíž činnost přímo navazuje na činnost pracovního týmu pro pojištění a daně v rámci Rady hospodářské a sociální dohody – tedy tripartity.

Ve spolupráci se svazem průmyslu a dopravy jsme předložili náměty na technické novely stávajících zákonů, které by vedly k odstranění nejasností a neprovázaností v novelizované legislativě, a tím i k odstranění nejednotných výkladů, které snižují právní jistotu daňových poplatníků. Obdobná pracovní skupina, v níž jsme také aktivně zapojeni a jejíž výstupy jsou prosazovány v rámci účasti v tripartitě, funguje i pro oblast pracovněprávní úpravy a zaměstnanosti. Tyto činnosti mají zásadní význam pro prosazování zájmů podnikatelů, tedy i výrobních družstev.

Do účasti na tvorbě ekonomického a právního prostředí jsme zapojeni také na úrovni Evropské unie, což

M. Štěch, předseda Senátu, s oceněnými představiteli VD

má zásadní význam. Svaz využívá české podnikatelské reprezentace v Bruselu - CEBRE.

Vzhledem k tomu, že cca 40 členských družstev jsou družstva zaměstnávající převážně zdravotně postižené, věnuje svaz velkou pozornost i oblasti zaměstnávání této znevýhodněné skupiny osob. Těžištěm zájmu z hlediska legislativy byla v roce 2013 a je až doposud malá novela zákona o zaměstnanosti, kterou je nutné odstranit negativní dopady zrušení kategorie osob zdravotně znevýhodněných a přibrzdit nepřiměřené využívání náhradního plnění formou tzv. přefakturace. V současné době připravujeme ve spolupráci s družstvy a externími experty návrh komplexní legislativní změny systému podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením, nejen samotného režimu dotací. Záměrem je vyvolat předložením prvního návrhu diskusi a zahájit konstruktivní jednání s cílem prosadit změny v tomto volebním období.

Z hlediska samotných výrobních družstev lze rok 2013 hodnotit pozitivně. Celkový obrát 206 členských družstev činil 14,3 mld. Kč a je srovnatelný s r. 2012. Celkový zisk narostl o 25 % ve srovnání s r. 2012 a průměrně na jednoho člena činí 1,45 mil. Kč. Mezi nejlépe hospodařící družstva patří

Kovobel, výrobní družstvo Domažlice (www.kovobel.cz), Sněžka, výrobní družstvo Náchod (www.snezka-na.cz), Granát, družstvo umělecké výroby v Turnově (www.granat.cz), Služba, výrobní družstvo v Českých Budějovicích (www.sluzbavd.cz), Obzor, výrobní družstvo Plzeň (www.obzor-plzen.cz), která dosáhla v minulém roce zisku v řádu desítek milionů korun. U dvou posledně jmenovaných je výsledek o to cennější, že jsou to družstva zaměstnávající převážně zdravotně postižené, a naplňující tak sociální úlohu.

Výborné výsledky některých družstev byly oceněny v řadě soutěží. Na podzim loňského roku se v soutěži ČESKÝCH 100 NEJLEPŠÍCH 2013 umístilo šest výrobních družstev v kategorii ZAMĚSTNANOST & DRUŽSTEVNICTVÍ. Jedná se o družstvo IRISA, výrobní družstvo, Vsetín (www.irisa.cz), Kovodružstvo, výrobní družstvo Strážov (www.kovostrazov.cz), Lidokov, výrobní družstvo, Boskovice (www.lidokov.cz), Obzor, výrobní družstvo Zlín (www.obzor.cz), Plzeňské dílo, výrobní družstvo (www.plzenske-dilo.cz) a VELOS, výrobní družstvo, Nový Hrádek (www.velosnh.cz).

V osmém ročníku podnikatelské soutěže FIRMA ROKU o ceny Hospodářských novin a Vodafone FIRMA ROKU výrobní družstva také

uspěla. V Libereckém kraji se na druhém místě umístil Granát, družstvo umělecké výroby, Turnov, a v Kraji Vysočina se umístil na třetím místě VÝVOJ, oděvní družstvo v Třebí, v Olomouckém kraji se do finále probodovala Moděva, oděvní družstvo Konice.

V prestižní soutěži Manažer roku uspěli v dubnu letošního roku také dva zástupci výrobních družstev. Pan **Miroslav Šrédli**, předseda družstva STYL Plzeň, výrobní družstvo invalidů, se stal manažerem odvětví výroby a zpracování oděvů, textilu a kůže a **Ing. Emil Beber**, předseda družstva Kovobel, výrobní družstvo v Domažlicích, se stal manažerem odvětví výroby kovů, hutních a kovodělných výrobků.

Stánek SČMVD na veletrhu hraček v Norimberku

Manažer roku již po jedenadvacáté

PhDr. Ing. Jaroslav Šubrt – člen Národní výběrové komise a Hodnotitelské komise soutěže MR 2013

Zastoupení manažerů v prestižní a systematicky nejpropracovanější soutěži manažerů v ČR při 21. ročníku ze strany Zemědělského svazu ČR /dále jen ZS ČR/ bylo největší za dobu existence soutěže, a to mj. i díky podpoře předsedy ZS ČR Ing. Martina Pýchy – viz foto s ředitelem projektové kanceláře ČMA Dr.

Rastislavem Lukovičem. Svaz nominoval do soutěže, jejímž cílem je vyhledat, objektivně a nezávisle vybrat a zviditelnit nejlepší a nejvýznamnější osobnosti managementu, jejich metody a přínos pro rozvoj firem a vlastně celé ekonomiky, 9 zástupců do 3 odvětví podnikání z celkového počtu 22 hodnocených odvětví.

Postavení ZS ČR v této soutěži pod záštitou prezidenta republiky je nepřehlédnutelné, proto má zastoupení v Řídícím výboru, v Národní výběrové komisi a Hodnotitelské komisi. Ne nadarmo se v novinářské komunitě při hodnocení manažerů ujal termín z kalendáře ZS ČR pro rok 2013 „manažerské zlato“.

Umístění zástupců ZS ČR

V posledním ročníku zaznamenal ZS ČR takovou manažerskou úrodu jako za několik posledních let dohromady. Jeho zástupce, Ing. René Kocourek, ředitel a jednatel spol. Wolf Systém, se stal nejlepším manažerem malé firmy do 50 zaměstnanců, další Ing. Karel Žďárský, ředitel spol. FAR-MET, pak střední firmy do 250 zaměstnanců, v obou případech v rámci všech odvětví a oborů podnikání v ČR. Přitom Ing. Karel Žďárský se dostal na vrchol pyramidu a stal se nejlepším manažerem v rámci celého národního hospodářství, tedy Manažerem roku 2013, což je v každém roce vždy jen jeden. Další zástupce Ing. Zdeněk Kubiska se dostal na 4. místo do elitní desítky TOP 10 – viz foto. Manažeři nominovaní ZS ČR patří tedy ke špičce. Svědčí o tom i umístění v minulých ročnících. Například Ing. Jiří Zelenka, předseda Zemědělského družstva /dále jen ZD/ Krásná Hora, o. Příbram; Ing. Pavel Navrátil, Ph.D, předseda ZD Štěpánov, o. Benešov; Ing. Jiří Pevný, předseda Agrodružstva Višnové, a.s., o. Znojmo. Stali se „Manažery roku“, a tedy stáli na vrcholu pyramidy v roce 1993, 1994 a 1998 a zařadili se mezi elitu. Je třeba o nich vědět ve prospěch českého země-

dělství, které se v některých ukazatelích dostalo na předválečnou úroveň. Přitom propad živočišné výroby, která celou zemědělskou soustavu stabilizuje, je ještě výraznější. Je totiž co napravovat. Naše republika špatnými politickými rozhodnutími, v zásadě politických ministrů a ne odborníků, ztratila soběstačnost ve výrobě mnoha komodit, které umíme vyrábět na nejlepší světové úrovni. Úroveň zemědělských manažerů v soutěži je toho dokladem.

Novinkou je model hodnocení Excellence

V pojetí vyhodnocených manažerů lze říci, že používají různé manažerské postupy, například procesní řízení, řízení dle cílů, SWOT analýzy atd. V prvním případě jde o nastavení procesů a jednoznačně definují hlavní firemní procesy, podpůrné procesy a řídicí procesy, v druhém případě jde o proces koordinace zdrojů za účelem dosažení stanoveného cíle při nejlepší efektivnosti. V případě stále dost používané, i když již zastaralé, SWOT analýzy jde o to, identifikovat silné (Strengths) a slabé (Weaknesses) stránky firmy, ale i samotného manažera, dále pak příležitosti (Opportunities) a hrozby (Threats). V oblasti lidských zdrojů jsou silné a slabé stránky

chápany jako analýza současnosti. Tedy např. mají-li jejich podniky povahu „učící se organizace“, která má 12 indikátorů. Potvrzuje se, že pokud v organizaci nelze nalézt alespoň 5 indikátorů nezakládá to firmě dlouhou perspektivu, i když vyhraje jiné soutěže. Novinkou pro další období bude postupné nabíhání hodnocení podle modelu Excellence, který nahradí zastaralou SWOT analýzu. Při jeho používání je uplatňováno sebehodnocení organizace ve všech oblastech její činnosti, které je členěno do 9 kritérií, z čehož 5 kritérií vytváří předpoklady pro dobré výsledky a jejichž měření je obsahem zbývajících 4 kritérií. Výsledkem jsou pak popsané procesy a činnosti, podle kterých se v organizaci srovnávají s neúspěšnějšími v oboru. Zpětná vazba externího zkušeného hodnotitele v zásadě odhalí oblasti pro zlepšení, ale i silné stránky, které organizace sama neidentifikovala.

Zlaté pravidlo personalistiky

Při otázce, jaké metody v práci s lidmi nejčastěji používají, lze říci, že ti neúspěšnější si definují samoučící se organizaci, vědí, že lidský faktor /kapitál/ je 90 % úspěchu firmy, znají předpoklady vzestupu firmy, které jsou podnik od podniku sice jiné, ale co je konstantní, je práce s pracovním

Předseda ZS ČR Ing. Martin Pýcha /druhý zleva v první řadě/ s nejlepšími manažery nominovanými za posledních 10 let spolu s finalisty za r. 2013

kolektivem. Ten rozdělují na 20 % výkonných pracovníků, kteří dělají 80 % výsledků, tři pětiny průměrných pracovníků, zbytek pak tvoří výrobci problémů a 2,5 % pracovníků tzv. intrikářů, kteří tvoří závadové, tzv. toxické osobnosti, které využívají jen formální autoritu, např. pro svou lidskou nezralost, sociální psychopatologii, narcismus atd. Již vědí, že tyto typy je třeba nekompromisně eliminovat, jinak firma nenastartuje expanzi, případně postupem času ji rozloží atd. Zajímavé je, že ti nejúspěšnější nepovažují termín lidské zdroje za vhodný a mluví o nezastupitelnosti lidského faktoru. Vědí, že řízení není správa věcí, ale rozvíjení lidí, vědí, že uznání povzbuzuje k lepší práci, proto také při delegování úkolů přikládají emoční inteligenci svých podřízených, která je mnohdy důležitější v řízení lidí, než samotná rozumová inteligence. Co je zajímavé, je to, že takřka u všech manažerů při bližším seznámení lze prokázat, že se učí z minulosti. Při nutnosti učinit rozhodnutí začínají od zamýšleného konce – definují tedy konečný výsledek a pak vypracovávají kroky potřebné k jeho dosažení. Dá se i říci, že očekávají neočekávané – vytvářejí, testují a prověřují hypotézy a alternativní řešení, vyvarují se domněnek a předsudků při hodnocení tým, že neignorují fakta, která jsou v rozporu s podnikovou vizí, s kritérii, cíli a potřebami firmy. Než učiní významné rozhodnutí, tak je vždy důkladně prodiskutují s někým, kdo s tím pravděpodobně nebude souhlasit. Manažeři v soutěži mají v zásadě vysoké EQ a jsou si vědomi, že každé rozhodnutí má nějaký důsledek, a oni velice pečlivě váží, jaký by mohl být a jak jej kdo zvládne. Tomu se říká „promyšlet rozhodnutí“.

Školství vede k úpadku

Co je v této souvislosti zajímavé, je to, kdy manažeři upozorňují, že se dnes začínají projevovat jevy příznačné pro úpadek společnosti, kam lze například

zařadit klesání úrovně vzdělanosti na školách všech stupňů, tj. řemeslníků, maturantů i vysokoškoláků. Zajímavé je, že přitom dochází k zlepšování našich rétorických dovedností, zjednodušeně řečeno schopnost okomentovat vše, místo toho, aby např. politik s tím něco udělal. Vedle toho řada vý-

situacích. Navíc nebude již stačit být odborník, ale dávat lidi dohromady, mít vysokou sociální inteligenci.

Loutky chamtivých politiků

Manažeři uvádějí, že státní administrativa je plná stále méně kvalitních lidí bez jakékoli morálky, bohužel tam

Ředitel projektové kanceláře ČMA a tajemník soutěže Manažer roku Dr. Rastislav Lukovič s předsedou ZS ČR Ing. Martinem Pýchou

znamných osobností považuje za nejhorší, co se mohlo stát za posledních 15 let, devastaci učňovského školství a naprostou devalvací VŠ diplomu. Manažeři, například nejlepší manažer odvětví zemědělství za rok 2013 Ing. Stanislav Jaša, předseda ZD Budišov, konstatují, že to, o co jde dnes, je otázka kompetence, nehodnotit, co víme, kolik máme informací, ale co s tím dokážeme udělat, jak to převedeme do života. Absolventi nejsou připraveni na vykonávání konkrétní práce. I zde lze dodnes cítit přístup vyznačů trhu, kdy jejich mantra byla, že trh vše vyřeší, tedy i kvalitu školství. Nelze dnes připravovat lidi na to, co bylo potřeba v minulosti, ale připravovat je na to, co bude potřeba v budoucnu. Navíc to, o co dnes jde, jsou kompetence, moderní svět uznává jen to, co umíte udělat, ne to co víte. Nejde tedy o to, co se naučili ve škole, ale o to, jak to dokáží přenést do života, navíc být flexibilní, tzn. dále to rozvíjet a dokázat používat v nových

spíše převládají ti, co pomáhají plnit stranické pokladny, tedy napomáhají korupci, všehoschopné politické vedení a jejich morální profil. Jde vlastně o klasický nepotismus, který byl u nás za pravicových vlád, kdy se do vysokých státních struktur nedostávali lidé na základě schopností, ale na základě příslušnosti k zájmové skupině, doveden k dokonalosti, což je jeden z příznaků rozkladu. To vše jsou faktory, které společnost vnitřně destabilizují. Možná kdyby byl ze strany politiků zájem, existoval by tedy dávno zákon o státní službě a stav země by byl nesporně v lepším stavu. Pokud nebudou u nás nastaveny takové etické normy, které chování tohoto druhu budou znevýhodňovat, tak se nikam dlouho nepohneme. To, je jinými slovy totéž, co říkal senátor Veleba, že vláda ČR, která minulý rok skončila, nebyla konkurenceschopná. To jak dopadlo české zemědělství pod vedením „amatérů“, je, na rozdíl od laické veřejnosti, která byla dlou-

ho krmena iluzí, že vše dovezeme za nízké ceny, odborné veřejnosti známo. Jsou vlády moudré a nemoudré. Ty moudré vědí, že příčiny krize jsou vnitřní, vnější událost je jen umocní. Snaží se proto, aby spravovaný region byl soběstačný zejména potravinově, protože takto nadané oblasti jsou schopny přežít i méně příznivé události, tedy v případě nárazu může společnost stabilizovat, což znamená přežít i zásadní vnější nepříznivé události. Druhá klíčová věc je vysoká úroveň vzdělání, v zásadě platí, že vzdělanější, kvalitnější populace má větší šanci ztlumit náraz a vlastně přežít v dobách nerovnováhy. V 90. letech bylo pod ideologií mainstreamové ekonomie V. Klause zcela zdecimováno učňovské školství, vše bylo podřízeno trhu, a tedy momentálnímu zisku. Provozovat např. VŠ je především vynikající byznys. Dnes, kdo se snaží být dobrý řemeslník, specialista, odborník atd. a nehraje hru na zájmové skupiny, je vlastně outsider společnosti.

Korupce je jako rakovina

Pokud korupci rozdělíme na 4 typy, tak nejvyšší stadium nazvané systémová korupce je již natolik v ČR srostlá s veřejnou správou a politikou, že bez ní tyto instituce již nemohou fungovat. Odborně se tomu říká nepotické zájmové skupiny, manažeři tomu říkají „korupční bratrstva“, což je jeden z příznaků rozkladu. Posledních 20 let vedlo vše ke zdokonalování 2. a 3. stádia /pro dobu socialismu byl příznačný 1. typ s přechodem k 2. typu/. Mezi důsledky korupce v ČR patří oslabení správy věcí veřejných, oslabení správy veřejných výsledků, vznik klientelistických sítí, růst mafií a ne-transparentně pracujících zločinných lobby. Doufejme, že doba apatie a rezignace ve společnosti, kdy se korupci mimořádně daří, se blíží ke svému konci. Silným apelem, jenž se nese posledními ročníky soutěže, je právě kritika korupce a negativního klimatu ve společnosti. Dnes, podle špičkových manažerů, jde již o de-

moralizaci ve společnosti, na které politici mají zásadní díl viny. Vše nasvědčuje tomu, že došlo k najmutí politiků k prosazení skupinových zájmů různých „mafií“ na úkor celé společnosti. Vše nasvědčuje tomu, že politici nemají opravdový zájem toto řešit, maximálně jsou ochotni a schopni o tom dlouze mluvit. Dnes již zcela zřetelně uvádějí, že pokračující nevykonnost státní správy vede k masivnější korupci a ke dlouhým českého státu. Když to řeknu koncentrovaně tak demokracie stojí a padá s důvěrou občanů v politické elity a ve férovost politického procesu a ten je dle mínění manažerů u nás již silně narušen.

Závěr

Většina manažerů komentuje svoji účast v soutěži nejen jako možnost poměřit či otestovat své kvality, setkat se s nejlepšími manažery ČR z celého národního hospodářství, porovnat se s kolegy z oboru a koneckonců zvýšit prestiž své profese,

Předseda ZS ČR ing. Martin Pýcha s nejlepšími manažery za rok 2013.

ale též přispět tak, navzdory politikům, ke změně společenského klimatu. Základní lidskou slabostí je to, že člověk, když je pěkně, nepředvídá bouři. Co je společné špičkovým manažerům – je to tvrdá práce, která je baví, přitom za nejcennější komoditu považují čas. Mozek je nastaven na vnímání světa a věcí kolem tak na 1 až 2 roky dopředu, odborně se tomu říká percepční krize, přitom se jasně ukazuje, že úspěšný manažer má nejen vysoké IQ, ale zejména vysokou emoční inteligenci, uvažuje v měřítku 5–10 let, navíc do svých úvah stále častěji komponuje hledisko směřující

k analýze podnikové, regionální či národní odolnosti. Riziko vývoje českého zemědělství vynikne zejména v souvislosti s globální situací, kdy jde o klimatické změny, snižování využitelné zemědělské půdy, problémy se sladkou vodou, růstem světové populace, kdy ceny zemědělských produktů na mezinárodních trzích porostou, přičemž růstová dynamika agrární produkce se zpomalí. Na špici našeho agrárního exportu dnes figurují nezpracované suroviny a polotovary, což je příznačné pro rozvojové země. Z některých námi vyvážených agrárních surovin se v exportních

destinacích produkují finální potraviny, které putují zpět do českých obchodů, jejich vlastníky jsou z 80 % zahraniční obchodní řetězce. Je tedy co napravovat. Naznačené tendence se mj. projevují v růstu naší závislosti na dovozu základních potravin i na vyliďňování venkovského prostoru v zemědělských oblastech. Úpadek zemědělství způsobený mantrou pravice, že trh vše vyřeší sám, podporovaný v minulosti politickými ministry, vedl k propadu agrárního sektoru a na něj navazujících dalších odvětví, tedy i míry nezaměstnanosti v celé společnosti.

Zemědělské materiály pro školy

Z archivu ZS ČR

Zemědělský svaz ČR na jaře roku 2014 vydal školní vzdělávací materiály o zemědělství s názvem „Zemědělství žije! Učíme se o zemědělství a životě na venkově“. Výukový materiál pro základní školy vznikl ve spolupráci s irskou nevládní organizací Agri Aware jako překlad s úpravou pro české zemědělské podmínky. Jedná se o vůbec první výukový materiál se zaměřením na zemědělství, který budou mít žáci na základních školách k dispozici.

Školní vzdělávací sešity jsou vydány ve čtyřech úrovních dle věku žáků. Obsahují po osmnácti až dvaceti kapitolách od všeobecných podmínek zemědělství přes klasickou zemědělskou výrobu včetně chovu skotu, prasat, ovcí a drůbeže, pěstování obilovin, okopanin, ovoce a zeleniny. Na ně navazuje zpracování potravin a informace o zdravé výživě. Nechybí ani kapitoly o mechanizaci, zpracování půdy a bezpečnosti práce v blízkosti zemědělských strojů a při pohybu na farmě. Jsou zde zařazeny také kapitoly týkající se životního prostře-

dí, koloběhu vody v přírodě, třídění odpadu a kvality půdy a vody.

Školní pracovní sešity v první, teoretické části seznamují s danou problematikou, v druhé části – praktické – nabízejí mnoho hádanek, kvízů, doplňovaček či omalováněk. Pomůckou pro učitele jsou také návody na různé hry, doplňkové aktivity a různorodé pokusy. Každá ze čtyř úrovní sešitu obsahuje kolem padesáti stran plných zemědělských a přírodovědných témat doplněných zábavnými úkoly, které zpřístupní tato témata opravdu každému.

Sešity jsou bohatě ilustrované a nabízejí hravou formou kvalitní výukový materiál, který seznamuje žáky se zemědělstvím. Sešity byly vydány v rámci osvětového projektu Zemědělství žije!, jež Zemědělský svaz ČR již třetím rokem realizuje za účelem zvýšení informovanosti veřejnosti o zemědělství. Právě vznik materiálů pro základní školy byl jedním z hlavních cílů tohoto projektu. Čtyřdílné vydání pracovních sešitů tak poskytlne ucelený tematický podklad pro vý-

uku několika předmětů, které se více či méně týkají zemědělství. Dnes jsou velmi populární témata environmentální, bohužel však bez vazby na produkční zemědělství, které je s životním prostředím úzce spjato. Věříme, že široký obsahový záběr sešitů vhodně tato témata doplní.

Pracovní sešity jsou nyní k volnému stažení na webových stránkách www.zemedelstvizije.cz v sekci Ke stažení a v současné době připravujeme vícenákladové tištěné vydání pro distribuci do škol.

Školní pracovní sešity jsou vydány ve čtyřech úrovních dle věku dětí.

Zemědělské soutěže pro středoškoláky

Klára Kozlová – Zemědělský svaz ČR

V letošním roce již potřetí zpestří říjnový středoškolský veletrh Vzdelání a řemeslo v Českých Budějovicích soutěže pro studenty středních zemědělských škol a učilišť. Zemědělský svaz ČR již potřetí uspořádá Jízdu zručnosti traktorem s vlekm a podruhé Zemědělskou olympiádu. Obě soutěže se konají v rámci výše zmíněného veletrhu na podporu zemědělských oborů vyučovaných na středních školách a učilištích.

Jízda zručnosti

S přípravou Jízdy zručnosti tradičně pomáhá Střední odborné učiliště v Blatné, které má se soutěží několikiletou zkušenost a propůjčuje nám nejen pravidla soutěže, ale také vybavení na jízdní trasu. V minulých ročnících půčila traktor JCB Fastrac do soutěže společnost Toko Agri, a.s., České Budějovice, třetí ročník se pojede s traktorem značky Deutz-Fahr zapůjčeným od společnosti Garnea. Celostátní soutěže se na českobudějovickém výstavišti účastnilo vždy přes dvacet studentů z jedenácti škol ze čtyř krajů České republiky. Spletitou trasu zahájili studenti správným vylezením do traktoru a poté se mohli pustit

Jízda zručnosti

do boje. Na cestě na ně čekala ostrá zatáčka, slalom mezi kužely, zastavení na přesnost, zacouvání do garáže, průjezd osmičkou a zastavení u podélné rampy. Jízda byla jednak na čas, důležitou roli však hrála přesnost. A tak trestné body za shozené lafky či vynechání úseku nebyly ojedinělé. Několika soutěžícím se nepodařilo zacouvat do garáže, jiní chybovali u rampy. Důraz po celou dobu se kladl také na bezpečnost práce – po příjezdu do cíle museli žáci traktor zabrzdit, slézt po schůdkách a až poté stopnout svůj čas.

Nejobratnějším a nejrychlejším řidičem traktoru se v roce 2013 stal Filip Hořejš ze SOU Blatná, který svým časem 4:43 a žádným trestným bodem trumfl všechny spolužáky. Druhé místo vybojoval Radim Král ze SZeŠ v Písku, jenž projel trať v čase 5:16, avšak v couvání získal šest trestných bodů. Třetí příčku nakonec vybojoval Jan Kopecký ze SOŠ a SOU ve Vlašimi, jehož konečný čas se zastavil na 6:52 s nulou trestných bodů.

Role rozhodčích se zhostili odborníci ze členských zemědělských podniků Zemědělského svazu – Milan Pešek ze ZOD Blata, Tomáš Pavlásek z Agrodružstva Dolní Bukovsko a Slavomír Vlk ze ZS Dubné. Čtvrtým rozhodčím byl soukromý zemědělec z Hospozína Petr Srb.

Zemědělská olympiáda

První disciplínou v Zemědělské olympiádě byl test s dvaceti otázkami ve všeobecném přehledu v zemědělském oboru, následovaly otázky z rostlinné a živočišné výroby a z mechanizace. Poté se soutěžící

věnovali poznávacím disciplínám, ve kterých na ně čekalo vždy po dvanácti určení plodin, semen, krmiv, ale také obrázků zemědělských strojů a plemen skotu. Mezitím probíhala také praktická část, v níž si všichni otestovali svoji zdatnost v dojení z umělého vemene, které pro soutěž zapůjčila katedra zootechniky Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. O tom, že někteří studenti mají skutečně zručnost, svědčí vysoký nádoj některých z nich. Nejvíce tak nadojil Jan Šonka z Tábora, kterému se podařilo z vemene za minutu získat 550 ml vody.

Soutěž také ukázala slabé stránky soutěžících – nejčastěji chybovali v poznávání krmiv či netradičních plodin, ale také v aktuálních znalostech ze zemědělského odvětví (např. procento zornění zemědělské půdy, aktuální výše SAPS apod.) či v otázkách z moderní mechanizace.

Zemědělská olympiáda v roce 2014 bude obohacena o praktické disciplíny díky pokračující spolupráci se Zemědělskou fakultou JČU. Za pomoci doktorandů bude pro soutěžící připraveno odhadování živé hmotnosti malých hospodářských zvířat (beránek s ovečkou), opět dojení z umělého vemene a co nejčistší a nejpřesnější manipulace s balíkem slámy.

Věříme, že i v letošním roce bude o zemědělské soutěže velký zájem ze strany středoškoláků, a že si tak budou moci poměřit své síly a dovednosti v zemědělských disciplínách. Nejen pro ně, ale i pro návštěvníky veletrhu jsou Jízda zručnosti i Zemědělská olympiáda velmi atraktivní podívanou.

AKTUÁLNÍ INFORMACE Z ČINNOSTI DA ČR DRUŽSTEVNÍ DEN 2014 POZVÁNÍ K ÚČASTI

Družstevní Asociace ČR a Svaz českých a moravských výrobních družstev

Stalo se tradicí, že v rámci doprovodného programu výstavy Země živitelka organizuje Družstevní Asociace ČR tzv. Družstevní den. Stejně tak tomu bude i letos, kdy v rámci 41. ročníku výstavy Země živitelka Družstevní den 2014 proběhne.

Vlastní výstava Země živitelka organizovaná na Výstavišti v Českých Budějovicích bude probíhat v termínu 28. 8. – 2. 9. 2014. Družstevní den 2014, organizačně zajišťovaný Družstevní Asociací ČR, se bude konat

29. 8. 2013 v době od 10,30 do 12,30 hod. v prvním patře pavilonu Z, v místnosti č. 10. Obsahovým garantem Družstevního dne 2014 je Svaz českých a moravských výrobních družstev. Tematicky bude pracovní seminář zaměřen na „Historickou a ekonomickou roli výrobních družstev od Rakouska-Uherska do současnosti“, s doprovodným tématem „Struktura hospodářství ČR – rizika a perspektivy“.

S úvodním vystoupením k dané problematice vystoupí předseda Svazu

českých a moravských výrobních družstev JUDr. Rostislav Dvořák, na kterého navážou další pozvaní panelisté. Účastníci semináře budou moci vyjádřit své názory a stanoviska k projednávané problematice, stejně jako vyměnit si zkušenosti z praktického života.

Zájemce o družstevní problematiku a speciálně pak ty, kteří se v sektoru výrobního družstevnictví aktivně pohybují, zveme srdečně k účasti na organizovaném semináři, stejně jako k účasti na výstavě Země živitelka.

INFORMACE O VALNÉM SHROMÁŽDĚNÍ DRUŽSTEV EVROPA – VARŠAVA 2014

Mgr. Jiří Svoboda, DESS

I. Valné shromáždění Družstev Evropa (DE)

Jednání Valného shromáždění se konalo dne 3. dubna 2014 se standardním programem a VS zahájil a řídil předseda představenstva DE, Dirk Lehnhoff.

Slavnostní zahájení VS otevřel svým vystoupením prezident Národní družstevní rady Polska

A. Domagalski, který představil stávající polský družstevní sektor, jeho vývoj a roli ve společnosti. Účastníkům zasedání představil celou řadu přítomných představitelů polské státní administrativy (zhruba 10 zástupců ministerstev a parlamentu), kteří vystoupili s krátkým pozdravným projevem, ve kterém se pozitivně stavěli k družstevní problematice.

K dalším vystupujícím zahajovací části VS patřila předsedkyně MDS Pauline Greenová (PG), která připomenula velký význam družstevní formy podnikání, reprezentující v současném světě 1 miliardu členů ve stovce členských organizací MDS. Prezentovala práci MDS v prvních třech měsících roku 2014 a připomenula některé aspekty vyhlášené Družstevní deká-

dy. Dokument „Družstevní dekáda“ je rozčleněn do celkem sedmi kapitol (včetně úvodu a závěru), které reflektují družstevní hodnoty a principy, o které se celé hnutí opírá. Cílem je posilování pozice družstevnictví cestou důsledného naplňování formulovaných hodnot a principů. Dokument formuluje pět prvků změny strategie MDS a svým způsobem předkládá metodický návod, jak v příštím desetiletí družstevní principy naplňovat, a tím pokračovat v plnění cílů vytyčených Mezinárodním rokem družstev. Vývoj ukazuje, konstatovala PG, že družstevní podnikání postupně buduje pozici lídra v oblasti ekonomické, sociální a environmentální. Stává se z něj preferovaný model prezentující se pod značkou coop, která má svou internetovou doménu, kterou užívá již 135 organizací v Evropě i ve světě (52 % členů MDS tuto domé-

nu používá). Ve svém vystoupení PG připomenula přijetí delegace MDS papežem Františkem (DA ČR o setkání informovala ve svém bulletinu CC 2/2013), což prestiž organizace posílilo. Podtrhla, že v současné době MDS usiluje o zapojení do struktury G20, což by vytvořilo lepší podmínky pro lobbování za družstevní sektor. Pozitivně zhodnotila dobrou práci polského družstevního hnutí a připomenula nezbytnost podpory v jeho „boji“ se současnou nepříznivou situací, kdy je projednáván návrh nového zákona, který významně poškozují polské družstevnictví.

Dalším vystupujícím v zahajovací části byl předseda představenstva DE Dirk Leinhoff. Nejdříve poděkoval polským hostitelům za zorganizování VS a jeho doprovodného programu. Podstatnou část svého vystoupení věnoval připomenutí

role DE pro rozvoj družstevního hnutí v Evropě.

Dopolední program jednání VS se věnoval běžné a obvyklé agendě, tedy schválení zápisu z jednání posledního VS v Istanbulu v květnu 2013 a výroční zprávy za období květen 2013 až duben 2014. Zprávu přednesl ředitel DE Klaus Niederländer, jehož vystoupení podalo popis práce a aktivit organizace, výčet realizovaných akcí a podíl DE na dokumentech připravovaných Evropskou komisí. Ve svém vystoupení prezentoval klíčové aktivity v hodnoceném období. Předložená výroční zpráva, včetně její finanční části, byla přítomnými delegáty jednomyslně schválena.

Plán práce na rok 2014 se orientuje na čtyři rámcové okruhy, kterými jsou:

- podpora a lobbování za družstevnictví v Evropě (politické

Předsednictvo VS 2014

priority – 1. získání většího politického vlivu na úrovni komunitárních orgánů, 2. posílení evropského družstevního systému)

- komunikace a informace (externí i interní)
- programování a vzájemná spolupráce uvnitř družstevního sektoru
- členské záležitosti a řízení.

V následné diskusi vystoupil mj. představitel polského družstevního sektoru, který podrobně informoval přítomné o legislativní iniciativě současné polské vlády výrazně poškozující polský družstevní sektor, který na ni dokonce reagoval stížností u Evropského soudního dvora. Požádal o vyjádření podpory nejenom stávajícího VS, ale i Družstev Evropa a MDS, což mu bylo přislíbeno. Konkrétní podpora byla na závěr jednání vyjádřena zformulováním veřejného prohlášení VS adresovaného polské vládě, ve kterém byl vyjádřen rozhodný nesouhlas s připravovanými kroky vůči polskému družstevnímu sektoru.

Na závěr jednání VS bylo připomenuto konání mezinárodního družstevního summitu, který proběhne ve dnech 6.–9. září 2014 v kanadském Québecu, kde je při té příležitosti organizován i družstevní veletrh. Možnost účasti na této akci není ještě uzavřena, k dispozici jsou ještě volná místa.

V odpoledních hodinách prvního jednacího dne byla zorganizována tři pracovní setkání, jejichž náměty byla problematika družstevní turistiky, dále výměna zkušeností žen působících v družstevním sektoru a prezentace některých polských družstevních sektorů a jejich organizací.

II. Doprovodný program VS

Doprovodný program Valného shromáždění DE navazoval na jednání tohoto nejvyššího orgánu a v následujícím dnu, tedy 4. 4., byly organizovány tři samostatné akce. Jednalo se o tři pracovní semináře a následnou návštěvu některých konkrétních družstev.

První seminář se věnoval tématu „**Aplikace družstevních principů**“, v semináři **druhém** bylo téma „**Ovlivňování politik EU, evropská družstevní cestovní mapa a národní legislativní změny**“ a **třetí** seminář byl věnován tématu „**Mladí a družstevní podnikatelský model**“. Všechny tyto akce probíhaly paralelně a bylo na úvaze účastníků Valného shromáždění, do které z nich se zapojí.

V rámci druhého semináře, rozděleného do tří bloků, bylo předneseno mnoho zajímavých a podnětných vystoupení, která nelze pro nedostatek místa blíže prezentovat. V jeho rámci vystoupilo sedm panelistů. Úvodem Dirk Lehnhoff připomenul cíle semináře a poukázal na nedostatečnost unijní družstevní legislativy. Připomenul zahájená jednání s komisařem Tajaním a vytvoření pracovní skupiny, která pracuje na dokumentu pro EK. Dále se ještě vrátil k otázce možné diskriminace polského družstevního sektoru plynoucí z nové legislativní iniciativy polské vlády.

Třetí blok semináře se věnoval otázkám legislativního rámce, který je vnímán jakožto klíčová záležitost pro změny v národních politikách vůči družstevnímu sektoru.

Za jedno z nejzajímavější z přednesených vystoupení lze považovat prezentaci představitelky

francouzské střeškové družstevní organizace COOP de France **Chantal Chomel**. Ta účastníkům semináře představila nový francouzský zákon o sociální a solidární ekonomice (ESS), který právě prochází legislativní procedurou. Již byl schválen v Senátu (listopad 2013) a koncem dubna 2014 bude schvalován v Národním shromáždění. Hovořila o tom, jaký bude mít zákon dopad na právní statut družstev. Cílem nového zákona je definovat a institucionalizovat ESS. Pokud jde o definice ESS, tak ta má vycházet z demokratických principů a nikoliv z řemeslných sektorových priorit (podnikat jinak znamená produkovat výrobky a služby, nikoliv se zaměřovat na náhrady či opravy). Zákon bude spojen s revizí všech družstevních sektorů působících ve Francii a představuje modifikaci základního družstevního zákona z 10. 9. 1947. Dotkne se zákona o SCIC z roku 2001.

Seminář uzavíralo vystoupení předsedy polské Národní družstevní rady **A. Domagalského**. Ten podobně informoval o současné situaci družstevního sektoru v Polsku, zejména pak o projednávání nového zákona o družstevnictví, který – bude-li přijat – silně družstevní sektor poškodí. Opakovaně žádal vedení DE o podporu proti přijetí této legislativní normy na úrovni orgánů EK.

Po skončených seminářích byla pro účastníky Valného shromáždění zorganizována návštěva konkrétních družstev různých sektorů, což vytvořilo příznivé podmínky pro seznámení se životem a praxí navštívených družstev v Polsku.

MEZINÁRODNÍ DRUŽSTEVNÍ SUMMIT 2014

Mgr. Jiří Svoboda, DESS

Mezinárodní družstevní svaz (MDS), nevládní nezávislá organizace reprezentující družstevní sektor celého světa, organizuje s podporou kanadské družstevní skupiny „Le Mouvement Desjardins“ vrcholové setkání představitelů družstevnictví všech sektorů a zemí, Mezinárodní družstevní summit. Setkání proběhne v kanadském Québecu ve dnech 6.–9. října 2014.

Družstevní hnutí v mezinárodním měřítku reprezentuje více než miliardu členů družstev, více než milion družstevních podniků zajišťujících zaměstnání pro více než 100 milionů osob (což je o 20 % více než nadnárodní společnosti) a je způsobem obživy poloviny světové populace. Ze statistiky MDS vyplývá, že 300 největších družstev z celého světa generuje obrát 2 578,5 miliard USD. Model družstevního podnikání se stal světovým ekonomickým modelem.

Program summitu se soustředí na 5 velkých témat světového významu, která jsou formulována následovně:

1. Rozvoj družstevních podniků a vzájemně podpůrných společností („mutuálky“).

Již summit r. 2012, stejně jako plán aktivit Družstevní dekády vyhlášené MDS, zdůraznil nezbytnost zabývat se otázkami rozvoje podnikání družstev a „mutuálek“. Summit nabídne představitelům tohoto podnikatelského sektoru různé nástroje pro zvýšení výkonnosti jejich podniků, udržení dlouhodo-

bého rozvoje, řešení otázek vzdělávání i řízení a pro řešení strategických otázek.

2. Ekonomika, financování a kapitalizace

V řadě regionů světa je obnovení ekonomického rozvoje charakterizováno pomalým růstem a nestabilitou trhu. Stále více vstupují do hry regulační mechanismy centrálních bank či jiných organizací. Mnoho družstev finančního sektoru je stále více limitováno různými regulačními opatřeními, která omezují jejich kapacitu financovat různé družstevní projekty. Na summitu se bude hovořit i o nových nástrojích financování a kapitalizace.

3. Zaměstnanost

Navzdory ekonomickým turbulencím minulých let prokázaly družstevní podniky a „mutuálky“ větší růst než mnoho kapitálových podniků. Zatímco se nezaměstnanost dotýká více než 200 milionů osob, z čehož zhruba polovina jsou mladí lidé, družstevní sektor prokazuje pozoruhodnou stabilitu, některé sféry družstevního podnikání vykazovaly nárůst počtu zaměstnanců. Summit se zaměří na některé modely využití družstevními podniky pro vytváření nových pracovních míst, k udržení zaměstnanosti a k podpoře místního a regionálního ekonomického rozvoje.

4. Potravinová bezpečnost

Do roku 2050 dosáhne počet obyvatel naší planety počtu 9 miliard.

Zabezpečit potraviny pro všechny je velkou společenskou výzvou, a to zejména v kontextu obtížnosti dalšího zvětšování plochy pro zemědělskou výrobu. Více než 32 % družstev ve světě působí v oblasti zemědělské produkce či zemědělsko-potravinářské. Tato družstva realizují své aktivity ve všech odvětvích těchto sektorů. Summit se zaměří na otázky týkající se zlepšení produktivity, růstu konkurenceschopnosti družstevních podniků a bezpečnosti zásobovacích řetězců.

5. Zdravotní a sociální služby

Růst a stárnutí světové populace představují mnoho velkých výzev, mezi nimi i v oblasti zajištění zdravotních a sociálních služeb v celé její šíři. Některé ekonomiky předvídají, že sektor těchto aktivit bude představovat největší trh 21. století. To nabízí velký prostor nejenom sektoru „mutuálek“, ale i pro rozvoj družstev medicínské-ho charakteru.

Účastníci summitu budou mít příležitost seznámit se s výsledky 25 dosud mezinárodně nepublikovaných studií vztahujících se k problematikám na summitu projednávaných. V jeho rámci vystoupí více než 150 renomovaných panelistů, laureátů Nobelovy ceny, ekonomů, ředitelů podniků, ministrů, akademiků a vědců ze všech koutů světa.

50 LET SKUPINY CHÈQUE DÉJEUNER

JUDr. Jiří Opršal

V sobotu 14. června 2014 se v Paříži sešly více než dva tisíce pracovníků mezinárodní skupiny Chèque Déjeuner, aby společně oslavili 50. výročí vzniku této významné družstevní organizace. Bylo to velkolepé shromáždění, které si po právu připomenulo půl století úspěšné práce a mohutného rozvoje od skromných začátků až po současnou, široce mezinárodně rozvětvenou činnost.

Rádi přiblížíme čtenářům časopisu Družstevní Asociace CZECH COOPERATOR toto padesátiletí blízké francouzské družstevní společnosti, jakož i její současnou přítomnost v České republice. Tím spíše, že se často jedná o společné akce, které spoluvytvářejí novodobou historii družstevního sociálního podnikání. V neokapitalistických podmínkách se pochopitelně nejedná o hledání jednoduchých řešení, avšak družstevní hnutí má již od 19. století bohaté zkušenosti, jak pomáhat lidem důstojně žít. I v dnešní době díky podnikatelskému úsilí zabezpečuje tisícům svých pracovníků nezbytnou úroveň společenského života.

Počátky Chèque Déjeuner

V květnu 1964 skupina lidí aktivně působících v odborovém hnutí založila v Paříži výrobní družstvo nazvané „Le Chèque Déjeuner“. Jeho zakladatelem a hybnou silou se stal Georges Rino, který vzešel z velmi skromných poměrů portugalské rodiny usazené ve Francii po 1. světové válce. Když se ho později ptali, proč se rozhodl pro družstevní formu své společnosti, odpověděl příznačně skromně a realisticky: „Neměl jsem vlastní prostředky

potřebné k jejímu založení, a tak jsem musel požádat o pomoc blízké přátele. Toužil jsem též po společnosti lidí pracujících na rovných, nekapitalistických základech.“ V drsných poměrech, v nichž se vzájemné vztahy často podřizují ekonomické síle, se mohlo zdát, že šlo o jakýsi těžko uskutečnitelný sen. Postupně se však tvrdou prací „s vyhrnutými rukávky“ – jak Georges Rino říkával – začaly dostavovat první výsledky. Neobešlo se to i bez určitých krizí, kdy se srážely názory těch, kteří hájili filozofii „opravdového družstevnictví“, s těmi, kteří z podnikání chtěli vytěžit i osobní zisk. V průběhu let se však ukázalo rozumným nevyhrocovat doktrinářské přístupy z jedné ani druhé strany, nýbrž postupně modernizovat a rozšiřovat podnikání se stravovacími šeky, aniž by se ztrácely ze zřetele prvky solidarity a humanity. Když družstvo Le Chèque Déjeuner oslavovalo v roce 1989 25. výročí svého založení, vydávalo již více než 100 milionů stravovacích šeků o celkové hodnotě přesahující 2,75 miliardy francouzských franků.

Silnou stránkou Georgese Rina byla jeho práce s lidmi. V kolektivu, který dlouhá léta budoval, vychovával pracovníky schopné na vysoké profesionální úrovni pokračovat v jeho díle. Nejvýraznější osobností v tomto ohledu se stal Jacques Landriot, který vzešel rovněž z odborářského prostředí a zároveň již ve svém družstvu získal ostruhu jakožto obchodní ředitel v bojích s konkurencí na nesnadném stravenkovém trhu. Když byl pak v roce 1992 Jacques Landriot zvolen prezidentem a generálním ředitelem družstva, podařilo se mu

nastartovat období jeho pozoruhodného rozmachu. Řídil se přitom svým oblíbeným heslem „uspět ekonomicky a podnikat jinak“, přičemž zdůrazňoval, že hlavní zásadou musí být víra v člověka a jeho schopnosti podílet se na rozvoji společného díla – při vědomí, že jeho plody budou rovným dílem poskytovány všem členům kolektivu. Na přelomu 80. a 90. let se zároveň musel vyrovnat s obtížnými výzvami, které v oblasti služeb postavila globalizace. Šlo především o zajištění ekonomické efektivnosti a rentability družstevního podnikání. Podařilo se mu to díky rozsáhlé komputizaci a celkové modernizaci provozu podniku. Nebylo snadné k tomuto účelu vygenerovat značné finanční zdroje a zároveň připravit nové, mladé kádry pro tuto civilizační podnikatelskou změnu. V letošním jubilejním roce, kdy Jacques Landriot oznámil ukončení svého působení ve vrcholné řídicí funkci, společnost náležitě jeho významné zásluhy o tyto výsledky ocenila.

Georges Rino – zakladatel CHD

Na počátku 90. let k tomu navíc přibyla ještě další výzva – pustit se do podnikání mezinárodně. Evropský rozmach společnosti započal ve dvou sousedních zemích: v Itálii a ve Španělsku. To umožnilo získat první zahraniční zkušenosti a připravit se na širší mezinárodní rozvoj. Pádem železné opony se vytvořily příznivé podmínky ve střední a východní Evropě. Bylo třeba tímto směrem uvolnit investice a – což bylo možná ještě důležitější a obtížnější – vyhledat kádr spolupracovníků schopných pracovat v zahraničí. Týkalo se to i hlavní osoby, mezinárodního ředitele se značnou energií a dobrou jazykovou vybaveností. V řadě zemí pouze francouzština nestačila. Touto osobou byl Yvon Legrand, který se stal budovatelem poboček Chèque Déjeuner ve střední a východní Evropě. Dobře našim zemím rozuměl a měl zde i množství užitečných kontaktů. V této práci pokračuje i nyní, kdy neúnavně rozšiřuje aktivity skupiny v takových zemích, jako jsou Turecko, Indie či Mexiko. Jeho přičiněním se skupina Chèque Déjeuner stala téměř celosvětovým aktérem, pochopitelně se stále převládající činností ve Francii a dalších evropských zemích.

Působení v České republice

Jestliže nyní oslavuje společnost své padesátiny, brzy si připomene i výročí své dvacetileté ratolesti – dceřiné pobočky v České republice. Byla první ve střední Evropě, po ní následovaly další na Slovensku, v Maďarsku a v dalších zemích. V České republice se i přes ne snadné začátky podařilo postupně vytvořit tým kvalifikovaných pracovníků, kteří s Chèque Déjeuner spojili svůj pracovní vztah dlouhodobě. Společnost v současnosti čítá kolem sta osob a je dynamicky vedena ředitelem Jiřím Kračmářem a jednatelem Stéphanem Ni-

colettim. V České republice má to specifikum, že se zabývá i strojní výrobou stravenek a distribucí sociálních šeků, často i personifikovaných pro významné uživatele. Nyní začíná zkušebně rozjíždět rovněž používání čipových karet. Výrobní oddělení je velmi efektivně řízeno svým jednatelem Jérômem Pelusem.

Skupina Chèque Déjeuner vyvíjí v České republice rovněž značnou společenskou, vzdělávací a kulturní činnost. Jedná se o různé formy sponzoringu významných akcí například České akademie věd, některých vysokých škol či kulturních časopisů. Tradičně jsou udržovány těsné kontakty s odborovými, družstevními a dalšími společenskými organizacemi, včetně spolupráce na jejich místních a mezinárodních akcích.

Obzvláště významnou zůstává spolupráce Chèque Déjeuner s Družstevní Asociací České republiky, a to jak u nás, tak ve Francii i na konferencích v jiných zemích. Stačí připomenout aktivní účast na dvou celoevropských konferencích o sociální ekonomice ve Štrasburku v listopadu 2008 a následně v Praze v dubnu 2009, kdy Francie a po ní Česká republika plnily předsednickou roli v Evropské unii. Představitelé Evropské komise v čele s tehdejším eurokomisařem pro sociální otázky Vladimírem Špidlou vysoce ocenili roli sociálně zaměřených podniků v období finanční a ekonomické krize, kdy se tyto společnosti vyrovnávaly se vzniklými problémy často lépe než banky či kapitálistické velkopodniky.

Skupina Chèque Déjeuner byla často na těchto konferencích citována jako pozitivní příklad dobře fungujícího hospodáře, a přitom výrazně sociál-

ně zaměřeného. To se projevuje i ve vztahu ke svazům Družstevní Asociace, kdy Chèque Déjeuner neúnavně přichází s náměty a snaží se zprostředkovat spolupráci v rámci Evropské unie, zaměřenou například na výrobní družstva zaměstnávající invalidní osoby. Probíhají i kontakty s COOP Centrem s cílem nalézt možnosti rozšíření spolupráce v oblasti spotřebních družstev. Existují předpoklady, že i v těchto sférách přinese vzájemná spolupráce potřebné plody.

Na závěr lze konstatovat, že skupina Chèque Déjeuner zanechává v České republice za 20 let svého zdejšího působení výrazné ekonomické, sociální a kulturní stopy. Do podnikatelského i společenského povědomí se určitě zapisuje jako kvalitní a spolehlivý partner. Potěšující je, že se takto projevuje i v dalších evropských a mimoevropských zemích.

Georges Rino (vlevo) a Jacques Landriot – zakladatel a současný prezident CHD

vzorem pro vznikající další české družstevní elektrárenské svazy. Pro systematický rozvoj elektrifikace v celém tehdejší Československu měl velký význam tzv. elektrizační zákon – zákon O státní podpoře elektrizace č. 438/1919 Sb.

Co se týče Moravy a Slezska, tam byla situace poněkud jiná než v Čechách a dá se říci, že zatímco v českých zemích elektrifikovala venkov převážně družstva, na Moravě byla elektrifikace prováděna téměř výhradně samosprávnými svazky, i když družstva zde působila v malé míře také.

Strojovna elektrárny

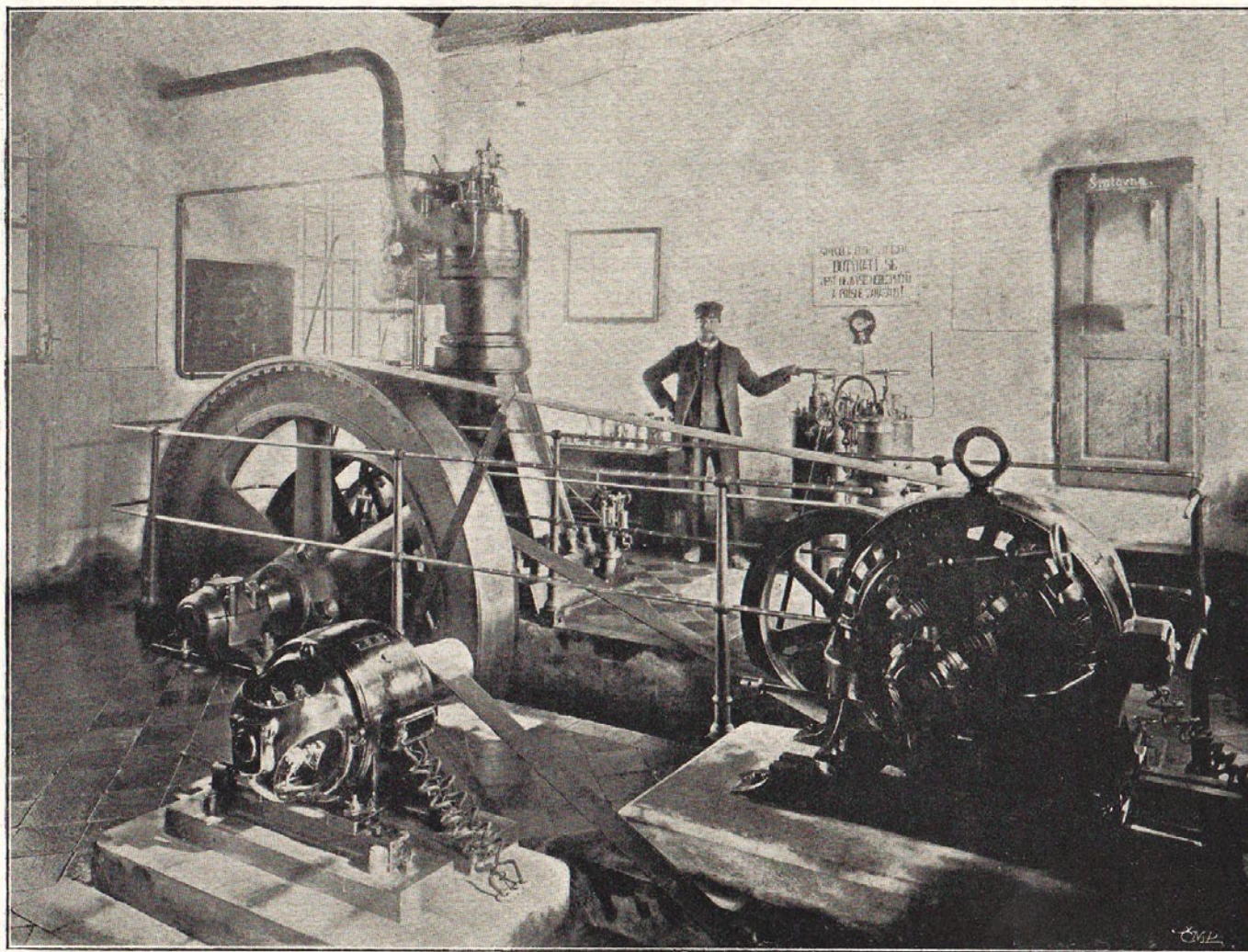
V polovině 30. let 20. století působil v českých zemích 18 elektrárenských svazů. A pro srovnání: v roce 1922 vyrobily elektrárny zásobující převážně venkov 86,5 mil. kWh, v roce 1932 již 643 milionů kWh.

Soustavná elektrifikace venkova s finanční podporou státu přinesla velmi dobré výsledky. V roce 1937 bylo v českých zemích elektrizováno 65 % obcí. Elektrifikace venkova a zemědělství u nás v té době byla srovnatelná se západními zeměmi, např. s Francií.

Elektrárénká družstva tak před druhou světovou válkou měla značný

podíl na elektrifikaci venkova. Po válce hned v roce 1945 byly dekretem prezidenta Beneše č. 100 Sb. znárodněny podniky energetického průmyslu. Družstevní elektrárny však byly ze znárodnění vyňaty. Teprve po únoru 1948 byla tato výjimka zrušena. Činnost elektrárenských družstev se skončila.

(Prameny: Dokumenty Muzea družstevnictví; Stanislava Jarolímková, Z historie českých a moravských elektráren IV, Energetika 2003, roč. 53, č. 11 a 12; Antonín Kubačák, Dějiny zemědělství v českých zemích, II. díl, Praha 1995)

SVAZ ČESKÝCH A MORAVSKÝCH BYTOVÝCH DRUŽSTEV

Svaz je zájmovým sdružením bytových družstev s působností v celé České republice. Současnou podobu nabyl v roce 1969 a navázal na předválečné tradice bytového družstevnictví u nás. Jeho členskými organizacemi jsou bytová družstva, a to jak ta, která vznikla v poválečném období, tak i ta, která vyvíjela svoji činnost zejména při výstavbě bytů již před první světovou válkou.

Svaz českých a moravských bytových družstev je organizací, která zastupuje členská družstva v jednáních s vládou, Parlamentem ČR a dalšími státními i nestátními orgány a organizacemi. Je členem mezinárodních družstevních organizací a udržuje styky se zahraničními institucemi obdobného typu.

Pro usnadnění své činnosti svaz zřídil ve všech regionech České republiky svá územní pracoviště, která poskytují družstvům v daném území veškeré informace, zejména z oblasti technické,

ekonomické a právní, a současně přenášejí požadavky členské základny na svaz. Ten je potom uplatňuje vůči státním orgánům.

Svaz se řídí vlastními stanovami, přijatými na každoročně konané valné hromadě bytových družstev, složené z delegátů jednotlivých regionů. V regionech se scházejí družstva na svých konferencích a řeší společné otázky.

Svaz řídí představenstvo, volené ze zástupců jednotlivých regionů. Ke své činnosti je vybaven nezbytným pracovním aparátem, složeným z odborníků na bytové otázky, hospodaření družstev a právní a technickou problematiku, která s bydlením souvisí. Tito odborníci zpracovávají legislativní návrhy a uplatňují je tak, aby byly v souladu se zájmy členské základny svazu.

Svaz českých a moravských bytových družstev je také členem celorepublikové družstevní centrály, která se nazývá Družstevní Asociace ČR a sdružuje jednotlivé družstevní svazy, organizované podle oborů činnosti.

Svaz českých a moravských bytových družstev

Podolská 50, Praha 4 – Podolí

tel.: 241 087 111

e-mail: scmbd@scmbd.cz

web: www.scmbd.cz

**země[®]
živitelka**

Mezinárodní výstava
družstevnictví

Ekostyl[®]

Výstava je pořádána ve spolupráci s MZe, MMR, AK ČR a Potravinářskou komorou ČR

28.8. - 2.9.2014

„Budoucnost českého zemědělství a českého venkova“

Zemědělská technika
Rostlinná a živočišná výroba
Obnova a rozvoj venkova
Potravinářská výroba
Služby pro zemědělství
Lesní a vodní hospodářství
Zahradnictví a pěstitelství
Tvorba a ochrana životního prostředí
Odborný doprovodný program
Soutěž o Zlatý klas
Kulturní program

**Země živitelka,
jediná výstava v republice,
která zahrnuje
celý zemědělsko - potravinářský sektor.**

**NÁRODNÍ DOŽÍNKY
PREZENTACE POTRAVIN
Národní značka kvality KLASA
Regionální potravina
Naše Bio
Chutná hezky. *Jihočesky*
Český výrobek - garantováno
Potravinářskou komorou ČR
Kvalitní evropský výrobek
Den českých pekařů a cukrářů
DRUŽSTEVNÍ DEN 2014 - DAČR**

**700 vystavovatelů a obchodníků
36 520 m² obsazené výstavní plochy
20 obsazených pavilonů
35 zahraničních zastoupení
100 000 návštěvníků**

